

Nr 76.

Ankom till Riksdagens kansli den 27 april 1910 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åläggande för ägare till skogar af större omfattning att å dem införa uthålligt skogsbruk.

(2:a A.)

Uti en i Andra kammaren väckt, till jordbruksutskottets förberedande behandling öfverlämnad motion (nr 149) har herr *C. Lindhagen* under återopande af de skäl, han flere gånger förut anfört, yrkat, att Riksdagen ville anhålla, att Kungl. Maj:t måtte för Riksdagen framlägga förslag till lagstiftning, hvarigenom bolag och enskilda personer, som äga skogar af mera betydande omfattning, åläggas att å dem införa uthålligt skogsbruk.

I anledning af en vid 1908 års riksdag af herr Lindhagen afgifven motion med enahanda yrkande yttrade samma års lagutskott, bland annat, följande:

»Den af motionären nu gjorda framställningen om uthålligt skogsbruk å enskilda större skogar torde äga en förebild i det af 1896 års skogskommitté framställda förslaget om skyldighet för bolag eller enskild person, som ägde skogsmark, hvilken i areal uppginge i Kopparbergs, Gäfleborgs, Västernorrlands och Jämtlands län till 3,000 hektar eller däröfver, samt i öfriga delar af riket, för hvilka lagen angående vård af enskildes skogar skulle gälla, till 1,500 hektar eller däröfver, att för tillsyn öfver skogens ordentliga skötsel och vård hafva såsom skogs-

Bih. till Riksd. Prot. 1910. 8 Saml. 35 Häft. (Nr 76—77.)

förvaltare anställd en förstligt bildad man samt att årligen till skogsvårdsstyrelsen i länet ingifva enligt framställt formulär affattad uppgift å skogens ytvidd, beskaffenhet och skötsel, äfvensom den under nästföretgånga år verkställda afverkningens belopp. Dessa kommitténs förslag upptogos emellertid icke af Kungl. Maj:t och blefvo icke heller af Riksdagen antagna. Redan 1903 afslog äfven Riksdagen af motionären, jämte annan, gjorda framställningar i enahanda syfte som den nu förevarande.

Såsom utskottet i annat denna dag afgifvet utlåtande» (lagutskottets utlåtande nr 41 år 1908) »framhållit, kan väl knappast den år 1903 tillkomna lagstiftningen angående enskilda skogar betraktas annat än som ett steg i riktning mot en bättre skogshushållning i vårt land, om ock ett synnerligt betydelsefullt sådant. Mycket är otvifvelaktigt ännu att göra för förbättring af skogsvården. Ett närmare studium af förevarande ämne gifver emellertid vid handen, att den öfverafverkning af skog, som hos oss kunnat konstateras, och de beklagligaste förgripelserna mot skogen i allmänhet inträffat å de mindre skogsägarnes marker, medan de enskilda större skogskomplexerna och kanske särskildt bolagens skogsmarker varit minst utsatta för öfverafverkningen och ofta fullt rationellt skötta. Detta förhållande vitsordas af skogsvårdsstyrelsernas berättelser, som äfven upplysa, att dessa styrelserns ingrepp i de allra flesta fall gällt rofhyggen å mindre skogar. Då man går att vidtaga vidare åtgärder för att förhindra skadlig öfverafverkning, synes man alltså hafva att vända sig i främsta rummet mot de mindre skogsegendomarna och endast i sammanhang därmed till den öfriga skogsmarken. Att de nu föreslagna åtgärderna ej gälla lika för alla, synes utskottet därför vara den förnämsta anmärkningen mot motionärens förslag.

Skogshushållning efter uthållighetsbruk synes vidare utskottet vara ett ganska sväfvande begrepp, som lämnar rum för olika tolkningar. Det torde vara synnerligen svårt att i vårt land med dess olika klimatiska förhållanden fixera detta begrepp på ett fullt rättvist sätt och med behörigt hänsynstagande till alla omständigheter i fråga om olikhet i sistnämnda förhållanden samt i skogens och markens beskaffenhet, olika omloppstider, olika brukningssätt och olika behof. För fastställandet af de föreslagna hushållningsplanerna och för handhafvandet öfverhufvud af en sådan lagstiftning som den ifrågasatta skulle därför erfordras icke blott en stadgad erfarenhet utan också noggrann sakkunskap. Härför samt för öfvervakningen och kontrollen skulle tagas i anspråk en talrik och kostsam tjänstemannapersonal, hvarpå kanske

tillgång åtminstone för närvarande icke utan svårighet skulle erbjuda sig. Att i allt fall de föreslagna bestämmelserna, hvilka enligt motionsnärrens förslag endast skulle afse vissa större arealer, lätt skulle kunna kringgås, ligger för utskottet i öppen dag.»

Jämväl vid nästlidet års riksdag framställde herr Lindhagen samma yrkande i en motion, som af lagutskottet afstyrktes under uttalande, att utskottet vidblefve den sålunda af 1908 års lagutskott uttalade mening.

Med erinran, att jordbruksutskottet i annat denna dag afgifvet utlåtande (nr 75) funnit sig böra tillstyrka en revision af 1903 års lagstiftning angående vård af enskildes skogar, hvarigenom ett bättre tillvaratagande af det enskilda skogskapitalet kan förväntas, hemställer utskottet,

att herr Lindhagens förevarande motion icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 26 april 1910.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.

Reservation

af herrar grefve *R. G. Hamilton*, *G. A. E. Kronlund*, *C. H. Wallentin*, *A. L. Lundström* och *S. Linders*, hvilka åberopat dels en af herrar Zetterstrand, Widén, Lindhagen, Jansson i Edsbäcken, Pettersson från Södertälje, Åkerlund, grefve Hamilton och Karlsson i Fjäl vid 1909 års lagutskotts i anledning af herr Lindhagens i förestående utlåtande om-

förmälda, vid samma års riksdag väckta motion afgifna utlåtande (nr 51) fogad reservation, *dels ock* hvad herrar Zetterstrand och Widén till stöd därför anfört; hvadan alltså reservanternas ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hafva följande lydelse:

All skogssköfning är af ondo, medför vantrefnad och är oförenlig med den omtanke man bör hafva för de efterkommande. En skärpning af gällande lagbestämmelser i syfte att kraftigare motverka skogssköfning i allmänhet vore därför önskvärd, men innan dylik strängare lagstiftning kommit till stånd, torde man måhända böra söka att åtminstone motarbeta sköfningarna i de fall, då verkningarna af desamma äro mest ödesdigra, d. v. s. i fråga om större skogskomplexer.

Man kan ursäkta, om än ej försvara, att ägaren af en mindre fastighet för att kunna hålla sig kvar vid den fäderneärfda torfvan eller för att komma ur en svår ekonomisk ställning förgriper sig på fastighetens skogstillgång, men det är svårare att bevittna, hurusom ägaren af större skogskomplexer kalhugger desamma och därigenom åstadkommer vantrefnad och en ekonomisk tillbakagång i hela nejden.

Särskilda lagbestämmelser beträffande större skogskomplexer i enskild ägo tror utskottet därför vara af nöden påkallade, och dessa torde böra hafva sin tillämpning å skogar, hvilka hafva en viss efter lokala förhållanden lämpad, af statsmakterna bestämd minimiareal.

Lagstiftningen bör enligt utskottets mening ej lägga hinder i vägen för att skogen må efter ägarens önskan afverkas i tidigare eller senare stadium eller skötas efter det ena eller andra hushållnings-sättet, ej heller må den hindra, att vid något tillfälle för begagnande af gynnsamma konjunkturen en afverkning sker ett eller ett par år i förtid, blott att skogstillgången ej i någon betydligare mån minskas.

För öfvervakande af att lagöfverträdelser i detta hänseende ej ske, erfordras enligt utskottets mening ej några andra öfvervakande myndigheter än de, som nu finnas. Särskildt synas skogsvårdsstyrelserna och deras tjänstemän samt skogsvårdskommittéerna med någon förändring i deras instruktion kunna öfvervaka, att å dessa egendomar någon afverkning ej måtte ske, hvarigenom fara skulle inträda för afsevärd minskning af skogstillgången.

Utskottet får alltså hemställa,

att Riksdagen, i anledning af förevarande motion, måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t efter verkställd erforderlig utredning låta utarbeta och för Riksdagen framlägga förslag till

lagstiftning, hvarigenom bolag och enskilda personer, som äga skogar af mera betydande omfattning, åläggas å dem införa uthålligt skogsbruk.

Det skulle här antecknas, att herrar *P. Paulson* och *H. Andersson* icke deltagit i ärendets behandling och herr *D. Persson* icke i dess slutliga behandling inom utskottet.
